

201115727

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА КОСОВО ЗА СОРАБОТКА И ЗАЕМНА ПОМОШ ПО ЦАРИНСКИ ПРАШАЊА

Се прогласува Законот за ратификација на Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Косово за соработка и заемна помош по царински прашања,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 8 ноември 2011 година.

Бр. 07-4632/1
8 ноември 2011 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА КОСОВО ЗА СОРАБОТКА И ЗАЕМНА ПОМОШ ПО ЦАРИНСКИ ПРАШАЊА

Член 1

Се ратификува, Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Косово за соработка и заемна помош по царински прашања склучена на 11 февруари 2011, во Скопје.

Член 2

Спогодбата во оригинал на македонски, албански и на англиски јазик гласи:

**СПОГОДБА
ПОМЕГУ
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА КОСОВО
ЗА СОРАБОТКА И ВЗАЕМНА ПОМОШ
ПО ЦАРИНСКИ ПРАШАЊА**

Владата на Република Македонија и Владата на Република Косово, во понатамошниот текст „Договорни страни“;

ПОАЃАЈКИ од тоа дека кршењето на царинското законодавство нанесува штета на економските, трговските, финансиските, социјалните и културните интереси на нивните земји;

ИМАЈКИ ЈА ПРЕДВИД важноста на обезбедувањето на точно определување и наплата на царинските давачки, даноците и другите давачки при увозот и извозот на стоки, како и правилната примена на одредбите за забрана, ограничување и контрола;

УБЕДЕНИ дека напорите за спречување на кршењето на царинското законодавство и напорите за обезбедување на правилна наплата на увозните и извозните давачки, даноци и други давачки, можат да бидат поефикасни во услови на воспоставена соработка помеѓу царинските управи;

ЗАГРИЖЕНИ за распространетоста и растечките тенденции на недозволена трговија со наркотични средства и психотропни супстанции, која се смета за опасност за здравјето на луѓето и за општеството;

Имајќи ги исто така во предвид соодветните меѓународни конвенции кои ја поттикнуваат билатералната взаемна помош, како и препораките на Советот за царинска соработка (Светската царинска организација);

се согласија за следното:

ДЕФИНИЦИИ

ЧЛЕН 1

За целите на оваа Спогодба:

- а) „Царинско законодавство“ значи одредби пропишани со закони и уредби на двете Договорни страни поврзани со увоз, извоз, транзит на стока или други царински постапки кои се однесуваат на царински давачки, даноци или други давачки за чија наплата се одговорни царинските управи, или на мерки на забрана, ограничување или контрола кои се спроведуваат од страна на царинските управи;
- б) „Царински давачки и даноци“ значи царински давачки и сите други давачки, даноци, надоместоци или други оптоварувања кои се наплаќаат на териториите на Договорните страни при спроведување на царинското законодавство поврзано со увоз и извоз на стока, не вклучувајќи ги надоместоците и оптоварувањата кои се ограничени на износ на приближно чинење на услугите кои се даваат;
- в) „Царински прекршок“ значи секакво кршење или обид за кршење на царинското законодавство;
- г) „Информации“ значи секој податок, било обработен или анализиран, документи, извештаи и друга комуникација во било каква форма, вклучувајќи и електронска или нивни заверени копии;
- д) „Лични податоци“ значи секој податок поврзан со идентификувано физичко лице или физичко лице кое може да се идентификува;
- ѓ) „Наркотични дроги“ значи секоја супстанца од природно или вештачки потекло која е внесена во Списокот I и Списокот II на Единствената конвенција за наркотични дроги од 1961 година;
- е) „Психотропни супстанции“ значи секоја супстанца од природно или вештачко потекло наведена во Списоците I, II, III и IV на Конвенцијата на Обединетите нации за психотропни супстанции од 1971 година;
- ж) „Прекурзори“ значи контролирани хемиски супстанции кои се користат за производството на наркотични дроги и психотропни супстанции, а кои се наведени во списоците I и II на Конвенцијата на Обединетите нации за борба против недозволената трговија со наркотични дроги и психотропни супстанции од 1988 година;

- з) „Лице“ означува и физичко и правно лице; освен ако контекстот не налага поинаку;
- с) „Царинска управа“ значи во Република Македонија – Министерство за финансии, Царинска управа на Република Македонија, а во Република Косово – Министерство за Економија и Финансии, Царина на Косово.

ДЕЛОКРУГ НА СПОГОДБАТА

ЧЛЕН 2

1. Секоја помош која врз основа на Спогодбата ја пружа некоја од Договорните страни, се пружа во согласност со важечкото законодавство на територијата на Договорната страна која ја пружа помошта и во рамки на надлежностите и расположливите ресурси на Царинските управи.
2. Царинските управи на Договорните страни соработуваат и си пружаат взаемна помош на полето на спречување, истражување и сузбивање на царинските прекршоци, согласно одредбите на оваа Спогодба. Договорните страни си обезбедуваат взаемна помош за превземање на мерки со цел олеснување и забрзување на движењето на патници и протокот на стока.

ДЕЛОКРУГ НА ВЗАЕМНАТА ПОМОШ

ЧЛЕН 3

1. Царинските управи, на упатено барање или по сопствена иницијатива и согласно одредбите на оваа Спогодба, си даваат взаемна помош:
  - а) за да обезбедат правилна примена на царинското законодавство;
  - б) за да обезбедат правилна пресметка и наплата на царинските давачки и даноци;
  - в) за правилно да ја определат вредноста на стоката за царински цели;
  - г) точно да ја определат тарифната распределба и потеклото на стоката;
  - д) за спречување, истражување и борба против кршењето на царинското законодавство.

2. Помошта, согласно оваа Спогодба, ќе опфати, но нема да биде ограничена само на информации во врска со:
  - а) истражни дејствија кои можат да бидат полезни за спречување на прекршоци, и особено за посебни средства за сузбивање на прекршоци;
  - б) нови методи кои се применети при прекршочни дејствија;
  - в) согледувања и наоди произлезени од успешна примена на нови помошни алатки и техники за спроведување на законот; и
  - г) техники и поуспешни методи за проследување на патници и товар.

РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ И ДОКУМЕНТИ

ЧЛЕН 4

1. На барање на Царинската управа на една Договорна страна, Царинската управа на другата Договорна страна доставува копии од царински и транспортни документи, нивни заверени копии доколку се побарани, информации околу спроведени или планирани дејствија кои претставуваат или можат да претставуваат кршење на важечкото царинско законодавство на Договорната страна која доставува барање за помош.
2. На барање на Царинската управа на една Договорна страна, Царинската управа на другата Договорна страна доставува информации околу автентичноста на службените документи што се приложени кон декларацијата, која е поднесена кај Царинската управа на Договорната страна која доставува барање за помош.

ЧЛЕН 5

1. На упатено барање, Царинските управи меѓусебно си доставуваат информации:
  - а) дали стоката што е увезена на територијата на државата на една Договорна страна била законски извезена од територијата на државата на другата Договорна страна;

- б) дали стоката што е извезена од територијата на државата не една Договорна страна била законски увезена на територијата на државата на другата Договорна страна;
  - в) во врска со превозот и испораката на стоки, располагањето со нив и нивното одредиште, како и информации за нивната вредност и потекло.
2. Ваквите информации содржат и детали за царинската постапка во која стоката е ставена.

ЧЛЕН 6

1. Доколку Царинската управа до која е доставено барањето не располага со бараните информации, таа ги превзема сите потребни дејствија за добивање на тие информации, исто како кога би постапувала во случај да делува во сопствено име и во рамки на важечкото законодавство на територијата на државата на Договорната страна до која е доставено барањето.
2. Доколку Царинската управа на Договорната страна која доставува барање не е во можност да постапи по слично барање, доколку такво барање биде упатено од Договорната страна до која е доставено барањето, таа треба да го напомене тој факт во своето барање што го испраќа. Во таков случај, постапувањето по таквото барање зависи од одлука на Царинската управа на Договорната страна до која е доставено барањето.

ЧЛЕН 7

1. Царинските органи бараат оригинални информации, вклучувајќи и досиеја и документи само во случаи кога заверените копии не се доволни. На барање на царинските органи на државите – Договорни страни, копиите од таквите досиеја, документи и други материјали ќе бидат соодветно заверени.
2. Обезбедените оригинални информации, вклучувајќи и досиеја и документи ќе бидат вратени во најскора можност.
3. Бараните информации согласно оваа Спогодба, може да бидат доставени во електронска форма, освен во случај кога Договорната страна која доставува барање побарала оригинали или копии. Кога се доставуваат информации во електронска форма, истите треба да ги содржат и потребните објаснувања потребни за нивно толкување и користење.

ПОСЕБНИ СЛУЧАИ НА ПОМОШ

ЧЛЕН 8

1. Царинските управи, на сопствена иницијатива или на барање, во рамки на нивните надлежности и расположливи ресурси, спроведува контрола врз:
  - а) лица за кои постои сознание или за кои постои сомнение дека го прекршиле царинското законодавство на другата Договорна страна;
  - б) движење на стока кое Царинска управа на другата Договорна страна го пријавила како можна недозволена трговија на или од нејзината територија;
  - в) стока за која постои сознание или сомнение дека е предмет на царински прекршок;
  - г) превозни средства и контејнери за кои се знае или за кои постои сомнение дека се употребени при вршење на царински прекршоци на територијата на државата на другата Договорна страна;
  - д) места кои се користат за складирање на стоки кои можат да претставуваат предмет на значителна недозволена трговија на територијата на државата на другата Договорна страна.
2. Во рамките на нивната надлежност, Царинските управи спречуваат:
  - а) извоз на стоки за кои се знае или постои основано сомнение дека се извезуваат на територијата на државата на другата Договорна страна за други цели надвор од дозволената трговија помеѓу Договорните страни;
  - б) извоз на стоки чијшто увоз е забранет на територијата на државата на другата Договорна страна.

ИНФОРМАЦИИ ЗА НЕДОЗВОЛЕНА ТРГОВИЈА СО СТОКИ ОД ЧУВСТВИТЕЛЕН КАРАКТЕР

ЧЛЕН 9

1. Царинските управи, на сопствена иницијатива или на барање, меѓусебно си доставуваат информации за секое дејствие, кое се планира или се спроведува, а кое претставува или може да претставува кршење на

важечкото царинско законодавство на некоја од Договорните страни, во случаи на недозволена трговија со:

- а) оружје, муниција, експлозивен и нуклеарен материјал;
  - б) стока од чувствителен и стратешки карактер која подлежи на посебни контроли согласно меѓународните спогодби и релевантните мултилатерални договори и произлезените обврски за неширење;
  - в) стока која подлежи на големи царински давачки, даноци и оптоварувања;
  - г) уметнички дела со голема историска, културна или археолошка вредност;
  - д) наркотични дроги, психотропни супстанции, прекурзори и отровни супстанции, како и супстанции кои се опасни по околината и јавното здравје;
  - ѓ) пиратска или фалсификувана стока која повредува права на интелектуална сопственост.
2. Информациите кои се добиени во согласност со овој член, можат да бидат доставени до надлежните владини служби на Договорната страна до која е доставено барањето. Меѓутоа, ваквите информации не смее да се проследуваат до трети земји.

ДОСТАВУВАЊЕ НА БАРАЊАТА

ЧЛЕН 10

1. Соработката и помошта регулирана со оваа Спогодба се реализира од страна на Царинските управи на Договорните страни. Царинските управи взаемно се договараат околу деталите за исполнување на таа цел, имајќи го притоа предвид важечкото законодавството од областа на заштитата на лични податоци на територијата на државата на секоја од Договорните страни.
2. Барањата кои се упатуваат во рамките на оваа Спогодба се во писмена форма. Документите кои се потребни за спроведување на ваквите барања треба да го придружуваат барањето. Во случај кога итноста на ситуацијата налага, можат да бидат прифатени и усни барања кои веднаш потоа мора да бидат потврдени во писмена форма.
3. Барањата наведени во ставот 1 на овој член, ги содржат следните информации:

- а) Царинската управа која го доставува барањето;
  - б) мерки кои се бараат да се превземат, доколку такви мерки постојат;
  - в) предмет на барањето и причина за негово доставување;
  - г) закони и други законски акти, кои се однесуваат на предметот на барањето;
  - д) информации за физички и правни лица кои се предмет на истрагата;
  - ѓ) резиме на факти од важност за предметот на барањето.
4. Барањата се поднесуваат на англиски јазик или на други јазици за кои Царинските управи се договориле.
5. За целите на оваа Спогодба, Царинските управи назначуваат свои службеници кои ќе бидат одговорни за комуникација и разменуваат списоци со нивни имиња, функции, телефонски броеви и броеви на факс. Царинските управи можат да се договорат да воспостават директна комуникација помеѓу своите одделенија за истраги.

ЦАРИНСКИ ИСТРАГИ

ЧЛЕН 11

1. Доколку Царинската управа на една Договорна страна го побара тоа, Царинската управа на другата Договорна страна започнува истрага околу дејства кои се, или се чини дека претставуваат кршење на важечкото царинско законодавство на територијата на државата на Договорната страна која го доставува барањето. Резултатите од ваква истрага, без одлагање се доставуваат на Царинската управа која го доставила барањето.
2. Овие истраги се спроведуваат во согласност со важечкото законодавство на територија на државата и Договорната страна до која е доставено барањето. Царинската управа до која е доставено барањето ќе постапи како да постапува во сопствено име.
3. Во посебни случаи, по упатено барање, службениците на Царинската управа на една Договорна страна, со дадена согласност од Царинската управа на другата Договорна страна, можат да бидат присутни на територијата на државата на другата Договорна страна за време на водење на истраги

поврзани со прекршоци на царинското законодавство на Договорната страна која го доставува барањето.

4. Службено лице на Царинската управа на Договорната страна која доставува барање, кое престојува на територијата на државата на Договорната страна до која е доставено барањето, во согласност со став 3, делува исклучиво советодавно и во никој случај не учествува активно во истражната постапка и не спроведува било какви законски или истражни овластувања кои им се дадени на службени лица на Договорната страна до која е упатено барањето; ниту пак се среќава со лицата кои се предмет на распит, ниту пак учествува во некое истражно дејство.
5. Кога според условите предвидени со оваа Спогодба, службени лица на Царинската управа на една од Договорните страни престојуваат на територијата на државата на другата Договорна страна, тие имаат обврска во секое време да бидат во можност да достават доказ за нивниот настап во улога на службени лица. Тие не смеат да бидат во униформа и не смеат да носат оружје.

КОРИСТЕЊЕ НА ИНФОРМАЦИИ И ДОВЕРЛИВОСТ

ЧЛЕН 12

1. Информациите и друга комуникација добиени во рамките оваа Спогодба, можат да се користат за административни, истражни и судски постапки. Тие нема да се користат за цели кои не се наведени во оваа Спогодба. Тие можат да се користат за други цели само по претходно писмена согласност на Царинската управа која ги има доставено, според условите и ограничувањата кои може да бидат наложени.
2. Царинските управи на државите на Договорните страни, согласно целите и делокругот на оваа Спогодба, информациите и документите добиени во согласност со оваа Спогодба, можат да ги користат во сопствената евиденција на доказен материјал, извештаи и сведочења и да ги користат како докази во судски постапки.
3. Секое барања и информација доставена во било која форма врз основа на оваа Спогодба, е од доверлив карактер. Тие ќе се чуваат како доверливи и ќе уживаат иста заштита како и информациите и документите од иста природа, според законодавството кое е во сила на Договорната страна која го доставува барањето.

4. Доколку, согласно Спогодбата се разменуваат лични податоци, Договорните страни обезбедуваат стандардна заштита на податоците најмалку еднаква на онаа која произлегува од спроведувањето на начелата на Прилогот кон оваа Спогодба кој претставува нејзин составен дел.

ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИ

ЧЛЕН 13

Царинските управи можат да организираат и спроведуваат заеднички контроли на стока, патници и превозни средства надвор од територијата на нивната држава, односно на територијата на државата на другата Договорна страна, на начин регулиран со Спогодба помеѓу двете Договорни страни. Вршењето заеднички контроли законски се утврдува со полноважен билатерален договор.

СТРУЧНИ ЛИЦА И СВЕДОЦИ

ЧЛЕН 14

1. На барање на Царинската управа на една Договорна страна, Царинската управа на другата Договорна страна може да ги овласти своите службени лица, со нивна согласност, да се појават во својство на стручни лица или сведоци во административни или судски постапки за прекршоци за кои се врши прогон на територијата на државата на другата Договорна страна. Тие службени лица ќе сведочат за факти кои ги добиле при вршење на службената должност. За потребите на тие постапки, овие лица обезбедуваат досиеја, документи или други материјали или нивни заверени копии.
2. Царинската управа на Договорната страна која поднесува барање, по службена должност е должна да ги преземе сите потребни мерки за заштита на личната безбедност на службените лица за време на нивниот престој на територијата на нејзината држава, согласно ставот 1 на овој член. Трошоците за превозот и дневен престој на овие службени лица ќе бидат подмирени од страна на царинскиот орган кој го доставува барањето.
3. Во барањето за нивно појавување мора јасно да се наведе во кој случај и во кое својство се појавува службеното лице.
4. Службеното лице од кои се бара да се појави во својство на сведок или стручно лице, има право да одбие да сведочи или да даде изјава, доколку

има право или е обврзан да постапи така, согласно националното законодавство на Договорната страна до која е доставено барањето или на Договорната страна која го доставува барањето.

5. Барањето за појавување на службени лица во својство на стручни лица или сведоци се составува согласно важечкото законодавство на териториите на државите на Договорните страни.

ИСКЛУЧОЦИ ОД ОБВРСКАТА ЗА ДАВАЊЕ НА ПОМОШ

ЧЛЕН 15

1. Доколку Царинската управа до која е доставено барање смета дека давањето на помош ќе претставува повреда на нејзиниот суверенитет, безбедност и други интереси од важност за сопствената држава, или со тоа би можела да открие индустриска или деловна тајна или да ја повреди професионалната тајност, или пак би можело да биде во спротивност со нејзините домашни закони, таа може да одбие да даде помош побарана според оваа Спогодба, или бараната помош да ја даде целосно или делумно со задоволување на одредени услови или барања.
2. Доколку давањето на помош е одбиено, причината за одбивањето мора да се достави во писмена форма до Царинската управа која го доставила барањето, без одлагање.

ТЕХНИЧКА ПОМОШ

ЧЛЕН 16

Царинските управи, во рамки на заеднички договорени програми, взаемно си обезбедуваат техничка помош која меѓу другото вклучува:

- а) размена на информации и искуства во користење на техничка опрема за контрола;
- б) обука на царински службеници;
- в) размена на стручни лица од доменот на царинското работење;
- г) размена на посебни, научни и технички информации поврзани со успешна примена на царинското законодавство.

ТРОШОЦИ

ЧЛЕН 17

1. Договорните страни се откажуваат од сите побарувања на надомест на трошоците кои настанале при спроведувањето на оваа Спогодба, со исклучок на трошоците за сведоци и стручни лица и надомест за преведувачи и толкувачи кои не се владини службеници.
2. Доколку за постапување по барањето се потребни или би биле потребни значителни и преголеми трошоци, Царинските управи вршат меѓусебни консултации заради одредување на условите под кои ќе се постапи по барањето, како и начинот на нивното плаќање.
3. Трошоците кои настанале при примената на членот 16 на оваа Спогодба, се предмет на дополнителни преговори помеѓу Царинските управи.

СПРОВЕДУВАЊЕ

ЧЛЕН 18

1. Спроведувањето на оваа Спогодба им се доверува на Царинските управи. Управите взаемно се договорат за деталите околу нејзина практична примена, имајќи го предвид важечкото законодавството за заштита на лични податоци на териториите на државите на секоја Договорна страна.
2. Царинските органи можат да се договорат нивните служби за спроведување на законот да бидат во директен контакт.
3. Сите спорови и несогласувања за кои нема да се изнајде решение од страна на царинските органи, ќе бидат решени по дипломатски пат.

ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА И ПРЕСТАНОК НА ВАЖНОСТА

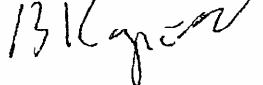
ЧЛЕН 19

1. Оваа Спогодба влегува во сила на триесетиот ден од денот кога Договорните страни ќе разменат известувања со кои меѓусебно се информираат, преку дипломатски канали, дека сите национални постапки неопходни за нејзино влегување во сила се завршени.

2. Оваа Спогодба се склучува на неопределено време. Важноста на оваа Спогодба може да биде откажана со писмено известување упатено по дипломатски пат од едната од Договорните страни, по што престанокот на важноста ќе влезе во сила по истекот на три месеци од денот на добивањето на известувањето од другата Договорна страна. Постапките кои се во тек и кои не се завршени на денот на откажувањето ќе бидат завршени според одредбите на оваа Спогодба.
3. Оваа Спогодба може да биде изменета и дополнета врз основа на взаемно постигната согласност на Договорните страни. Измените и дополнувањата ќе бидат во писмена форма.

Сочинето во Скопје на ден 11.02.2011 во две копии, на македонски, албански и англиски јазик, при што сите текстови се со еднаква важност. Во случај на недоразбирање при толкувањето, англискиот текст ќе биде меродавен.

За Владата на
Република Македонија

За Владата на
Република Косово

ПРИЛОГ

Одредби кои се однесуваат на размената на лични податоци кои ќе ги почитуваат Царинските управи на Договорните страни

1. Царинските управи можат да ги користат добиените лични податоци само за целите и според условите кои се дадени од Царинската управа која ги доставува податоците. Таквите податоци можат да бидат дадени на други органи само по претходна согласност на Царинската управа која ги доставува.
2. На барање, Царинската управа до која се доставени податоците ќе ја информира Царинската управа која ги доставува податоците за користењето на таквите податоци и за резултатите од нивната употреба.
3. Царинската управа е одговорна за исправноста на податоците кои треба да се пренесат. Во случај на неточни или ограничени податоци Царинската управа која доставува барање ќе биде веднаш информирана за ова. Царинската управа кој доставува барање ќе ги исправи или уништи податоците доколку тоа од него е побарано.
4. Царинската управа води евиденција за испратените и добиените лични податоци.
5. Царинската управа ги штити добиените податоци од неовластен пристап, од измени без согласност на Царинската управа која ги доставила податоците, како и од понатамошна неовластена размена.
6. Царинската управа која ги доставува податоците ќе определи рок за нивно бришење. Личните податоци ќе бидат избришани по истекот на определениот рок или кога потребата за нивна употреба ќе престане да постои.
7. Во секој случај, оваа Спогодба ќе се применува така што личните податоци се обработуваат со почитување на основните човекови права и слободи, вклучувајќи ја и нивната приватност и идентитет, заштитени според државните законодавства на државите на Договорните страни.

MARRËVESHJE
MES
QEVERISË SË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË
DHE
QEVERISË SË REPUBLIKËS SË KOSOVËS
MBI BASHKËPUNIMIN DHE NDIHMËN RECIPROKE
NË ÇËSHITJET DOGANORE

Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe Qeveria e Republikës së Kosovës më tutje të referuara si Palët Kontraktuese,

DUKE MARRË PARASYSH se kundërvajtjet kundër legjislacionit Doganor janë të dëmshme për interesat ekonomike, komerciale, financiare, shoqërore dhe kulturore të Shteteve të tyre përkatëse;

DUKE MARRË PARASYSH rëndësinë e garantimit të vlerësimit të saktë dhe mbledhjes së detyrimeve Doganore, taksave dhe detyrimeve tjera dhe tarifave mbi importin dhe eksportin e mallrave, e poashtu edhe për zbatimin e dispozitave mbi ndalimet, kufizimet dhe kontrollin;

TË BINDUR se përpjekjet për të parandaluar shkeljet e legjislacionit Doganor dhe sigurimin e mbledhjes së saktë të detyrimeve të import-eksportit, taksave dhe çdo detyrimi tjetër që mund të pasqyrohet në mënyrë më efektive përmes bashkëpunimit e mes të Administratave Doganore;

TË BRENGOSUR nga shkalla dhe rritja e tendencave të trafikut ilegal të narkotikëve dhe substancave psikotropike dhe duke konsideruar që përbën rrezik për shëndetin publik dhe për shoqërinë;

Duke pasur parasysh poashtu konventat relevante ndërkombëtare që inkurajojnë ndihmën reciproke bilaterale e poashtu edhe Rekomandimet e Këshillit për Bashkëpunim Doganor (Organizata Botërore e Doganave);

Janë pajtuar, si në vijim:

PËRKUFIZIMET

NENI 1

Për qëllim të kësaj Marrëveshjeje:

- a) "Legjislacioni Doganor" do të thotë dispozitat e caktuar nga ligji dhe rregulloret të të dyja Palëve Kontraktuese në lidhje me importin, eksportin, tranzitin e mallrave ose çfarëdo procedure tjetër doganore qoftë nëse ka lidhje me detyrimet doganore, taksat ose çdo detyrim tjetër i mbledhur nga Administrata Doganore, ose për të vlerësuar ndalimet, kufizimet ose kontrollin e detyruar nga Administrata Doganore;
- b) "Detyrimet doganore dhe taksat" do të thotë detyrimet Doganore dhe të gjitha detyrimet tjera, taksat, tarifatat dhe/ose vënjen dhe mbledhjen e taksave në territoret e Shteteve të Palëve Kontraktuese, në lidhje me importin ose eksportimin e mallrave, por duke mos përfshirë tarifatat dhe detyrimet të cilat janë të kufizuara në sasi të pagesës së përafërt të shërbimeve të dhëna;
- c) "Shkelje" do të thotë çdo shkelje ose tentim shkelje e legjislacionit Doganor;
- d) "Informacioni" do të thotë çdo e dhënë, qoftë e përpunuar/analizuar ose jo, dhe dokumentet, raportet dhe komunikimet e çdo formati, përfshirë kopje elektronike, ose të verifikuara ose të vërtetuara prej kësaj.
- e) "Të dhëna personale" do të thotë çdo e dhënë në lidhje me persona fizik të identifikuar ose të paidentifikuar;
- f) "Narkotikët" do të thotë çdo substancë natyrore ose sintetike, e radhitur në Listën I dhe II të Konventës së Vetme mbi Narkotikët të vitit 1961;
- g) "Substancat psikotropike" do të thotë çdo substancë natyrore ose sintetike, e radhitur në Listën I, II, III dhe IV të Konventës së KB-ve mbi Substancat Psikotropike të vitit 1971;
- h) "Pararendësit" do të thotë çdo substancë kimike e përdorur për të prodhuar narkotik dhe substanca psikotropike, të radhitura në Listën I dhe II të Konventës së KB-ve kundër Trafikut Ilegal të Narkotikëve dhe Substancave Psikotropike të vitit 1988;
- i) "Person" do të thotë të dy personat fizik dhe ligjor: përveç nëse konteksti kërkon ndryshe;

- j) "Administrata Doganore" do të thotë në Republikën e Maqedonisë, Ministria e Financave, Administrata Doganore në Republikën e Maqedonisë dhe në Republikën e Kosovës, Ministria e Ekonomisë dhe Financave, Dogana e Kosovës.

FUSHËVEPRIMI I MARRËVESHJES

NENI 2

1. Ndihma brenda kornizës së kësaj Marrëveshjeje nga cilado Administratë Doganore do të ofrohet në pajtim me legjislacionin në fuqi në territorin e Shtetit të Palës Kontraktuese kërkuese dhe brenda kompetencave dhe burimeve të gatshme të Administratës Doganore pranuese.
2. Administratat Doganore të Palëve Kontraktuese duhet të bashkëpunojnë dhe ndihmojnë njëra tjetrën në parandalimin, hetimin dhe luftimin e shkeljeve doganore në pajtim me Marrëveshjen aktuale. Ata duhet t'ua mundësojnë njëra tjetrës ndihmën reciproke në ndërmarrjen e masave në mënyrë të lehtësimit dhe përshpejtimit të lëvizjes së udhëtarëve dhe rrjedhës së mallrave.

FUSHËVEPRIMI I NDIHMËS

NENI 3

1. Administratat Doganore ose përmes kërkesës ose në bazë të vetiniciativës dhe në pajtim me dispozitat e caktuara në këtë Marrëveshje t'i lejojnë njëra tjetrës të gjitha informacionet relevante të ndihmës reciproke:
  - a) Në mënyrë që të sigurohet zbatimi i duhur i legjislacionit Doganor,
  - b) Të sigurohet vlerësimi i duhur i detyrimeve doganore dhe taksave,
  - c) Të bëhen vlerësime të sakta të vlerës së mallrave për qëllime Doganore,
  - d) Të përcaktohet klasifikimi i tarifës dhe origjinës së mallrave,
  - e) Me qëllim të parandalimit, hetimit dhe luftimit të shkeljeve kundër legjislacionit Doganor.
2. Ndihma, siç parashihet brenda kornizës së kësaj Marrëveshjeje, duhet të përfshijë, por jo të kufizohet me informatat në lidhje me:

- a) Veprimet e zbatimit të cilat mund të jenë të dobishme në parandalimin e shkeljeve dhe në veçanti, mjete të veçanta për luftimin e shkeljeve;
- b) Metoda të reja që përdoren për luftimin e shkeljeve;
- c) Mbikqyrjet dhe gjetjet që rezultojnë nga zbatimi i suksesshëm i ndihmave të reja ta zbatimit dhe teknikave; dhe
- d) Teknikat dhe metodat e përmirësuara të procesimit të udhëtarëve dhe kargos.

SHKËMBIMI I INFORMATAVE DHE DOKUMENTEVE

NENI 4

- 1. Me kërkesë të Administratës doganore të njëjës Palë Kontraktuese, Administrata Doganore e Palës tjetër Kontraktuese duhet të siguroj kopje të dokumenteve doganore dhe të ngarkesës, kopje të vërtetuara pas kësaj nëse kërkohen, informata mbi vperimet, e kryerya ose me qëllim të kryhen, të cilat përbëjnë ose duken se përbëjnë një shkelje ndaj legjislacionit Doganor në fuqi në territorin e Shtetit të Palës Kontraktuese kërkuese.
- 2. Me kërkesë të Administratës Doganore të njëjës Palë Kontraktuese, Administrata Doganore e Palës tjetër Kontraktuese do të komunikoj informata në lidhje me vërtetësinë e dokumenteve zyrtare të përgatitura në mbështetje të deklaratës së dorëzuar në Administratën Doganore të Palës Kontraktuese kërkuese.

NENI 5

- 1. Administrata Doganore pas kërkesës së pranuar furnizon njëra tjetrën me informatat në vijim:
  - a) Qoftë nëse, mallrat janë importuar në territorin e Shtetit të njëjës nga Palët Kontraktuese janë eksportuar në mënyrë ligjore nga territori i Shtetit të Palës tjetër Kontraktuese;
  - b) Qoftë nëse, mallrat e eksportuar nga territori i Shtetit të njëjës nga Palët Kontraktuese janë importuar në mënyrë ligjore në territorin e Shtetit të Palës tjetër Kontraktuese;
  - c) Informata në lidhje me transportimin dhe dërgimin e mallrave, sistemimin dhe destinacionin e mallrave të tilla, e poashtu edhe me vlerën e tyre dhe origjinën;

2. Informatat e tilla duhet poashtu të specifikojnë natyrën e procedurës doganore nën të cilën mallrat janë vendosur.

NENI 6

1. Nëse Administrata Doganore e kërkuar nuk i posedon informatat e kërkuara, duhet të ndërmarr hapa për të marrë informatat e tilla, sikur të ishin duke vepruar për interes të vetin dhe në pajtim me dispozitat e legjislacionit në fuqi në territorin e vet të Shtetit të Palës Kontraktuese kërkuese.
2. Nëse Administrata Doganore e Palës Kontraktuese kërkuese nuk do të kishte mundësi të jetë në pajtim me një kërkesë të ngjashme që bëhet nga Pala Kontraktuese e kërkuar, duhet të tërheq vëmendje mbi atë fakt në kërkesën e vet. Përputhja në një kërkesë të tillë atëherë duhet të jetë në diskrecion të Ad.ninistratës Doganore të Palës Kontraktuese të kërkuar.

NENI 7

1. Administrata Doganore do të kërkoj informatat origjinale përfshirë edhe dosjet dhe dokumentet në rastet ku kopjet e certifikuara ose vërtetuara do të ishin të pamjaftueshme. Pas kërkesës të njëjës nga Administratat Doganore të Shtetit të Palës Kontraktuese, kopjet e dosjeve, dokumenteve të tilla dhe të gjitha materialet duhet të certifikohen në mënyrë të duhur.
2. Origjinalet e informatave, përfshirë dosjet dhe dokumentet, të cilat janë siguruar do të kthehen në rastin e parë.
3. Informatat e siguruar bazuar në këtë Marrëveshje mund të transmetohen përmes formës elektronike ose kompjuterike, përveç nëse Administrata Doganore kërkuese në mënyrë specifike i kërkon origjinalet ose kopjet. Kur të ofrohet informata nga kompjuteri, duhet të përmbaj shpjegimet e nevojshme për interpretimin dhe përdorimin e këtij informacioni.

RASTET E VEÇANTA TË NDIHMËS

NENI 8

1. Administrata Doganore ose me vetiniciativë ose me kërkesë, brenda kompetencave dhe burimeve në dispozicion, do të më mbaj në vëzhgim doganor mbi:

- a) personat, që njihen të jenë, ose dyshohen të kundërshtojnë legjislacionin Doganor të Palës tjetër Kontraktuese;
  - b) lëvizjet e mallrave të cilat janë raportuar nga Administrata Doganore e Palës tjetër Kontraktuese dhe që kanë shkaktuar rritje të dyshimit të trafikut të jashtëligjshëm brenda ose në territorin e saj;
  - c) mallrat, që njihen të jenë ose dyshohen të jenë në shkelje të procedurës Doganore;
  - d) çdo mjet transporti dhe kontejner që njihet të jetë, ose dyshohet të jetë përdorur për të kryer kundërvajtje ndaj legjislacionit Doganor në fuqi në territorin e Shtetit të Palës tjetër Kontraktuese;
  - e) vendet e përdorura për magazinimin e mallrave, të cilat mund të përbëjnë trafikim të jashtëligjshëm të kondiserueshëm në territorin e Shtetit të Palës tjetër Kontraktuese.
2. Brenda kompetencave të tyre, Administrata Doganore do të parandaloj:
- a) eksportin e mallrave të cilat njihen të jenë, ose në baza të sigurta, dyshohen të jenë eksportuar në territorin e Shtetit të Palës tjetër Kontraktuese për t'u përdorur për qëllime tjera përveç tregtisë legjitime mes Palëve Kontraktuese;
  - b) eksporti i mallrave importi i të cilave është i ndaluar në territorin e Shtetit të Palës tjetër Kontraktuese.

INFORMACIONET MBI TRAFIKIMIN E JASHTËLIGJSHËM TË MALLRAVE TË NDJESHME

NENI 9

1. Administrata Doganore me vetëiniciativë ose pas kërkesës, do të sigurojnë njëra tjetrën me informatat relevante të çdo veprimi, të menduar ose të kryer, i cili përbën ose mund të përbëjë kundërvajtje ndaj legjislacionit Doganor në fuqi në territorin e njëres nga Palët Kontraktuese, në lidhje me trafikimin e jashtëligjshëm të:
  - a) armëve, municionit, eksplozivëve dhe materialeve bërthamore;
  - b) lëvizja e mallrave të ndjeshme dhe strategjike që i nënshtrohen kontrolleve të veçanta në pajtim me traktatet ndërkombëtare në lidhje me dhe relevante me marrëveshjet e shumëanshme dhe në pajtim me obligimet e mospërhapjes;

- c) mallrat që i nënshtrohen detyrimeve të larta, taksave ose borxheve;
  - d) veprat e artit me domethënie historike, kulturore ose vlera arkeologjike;
  - e) drogat narkotike, substancat psikotropike, pararendësit dhe substancat helmuese, e poashtu edhe substancat e rrezikshme për ambientin dhe shëndetin publik;
  - f) mallrat e piraterisë dhe ato të falsifikuara që shkelin të drejtat e pronësisë intelektuale.
2. Informatat e pranuar sipas këtij Neni mund të transferohen tek departamenti relevant qeveritar i Palës Kontraktuese të kërkuar. Megjithatë, ato nuk duhet të transmetohen tek vendet e treta.

KOMUNIKIMI I KËRKESAVE

NENI 10

1. Bashkëpunimi dhe ndihma e përcaktuar në këtë Marrëveshje do të jepet nga Administratat Doganore të Palëve Kontraktuese. Administratat Doganore duhet të pajtohen reciprokisht në marrëveshjet e detajuara për këtë qëllim, duke marrë në konsiderim legjislacionin në fuqi në fushën e mbrojtjes së të dhënave në territorin e Shtetit të çdo Pale Kontraktuese.
2. Kërkesat, sipas kësaj Marrëveshjeje do të bëhen në formë të shkruar. Dokumentet e nevojshme për të zbatuar çdo kërkesë do të shoqërojnë kërkesën. Atëherë kur kërkohet për shkak të situatës emergjente, kërkesat gojore mund të pranohen, por duhet të konfirmohen menjëherë me shkrim.
3. Kërkesat në Paragrafin 1 të këtij Neni do të përfshijnë informatat në vijim:
  - a) Administratën Doganore që e bën kërkesën;
  - b) Masat e kerkuara, nëse ka;
  - c) Subjektin dhe arsyen e kërkesës;
  - d) Ligjet dhe aktet tjera ligjore, që i referohen objektit të kërkesës;
  - e) Informatat mbi personat fizik dhe juridik të përfshirë në hetime;
  - f) Një përmbledhje e fakteve, relevante me objektin e kërkesës.

4. Kërkesat duhet të dorëzohen në Anglisht ose në ndonjë gjuhë tjetër të pajtuar nga Autoritetet Doganore.
5. Për qëllime të kësaj Marrëveshjeje, Administratat Doganore do të caktojnë zyrtarë përgjegjës për komunikime reciproke dhe do të shkëmbejnë lista që tregojnë emra, tituj, numra të telefonit dhe faksit. Ata poashtu mund të rregullojnë për divizionet e tyre të hetimeve që të jenë në komunikim të drejtëpërdrejtë me njëra tjetrën.

HETIMET DOGANORE

NENI 11

1. Nëse Administrata Doganore e njëres Palë Kontraktuese kërkon, Administrata e Doganës së Palës tjetër duhet të inicojë hetime zyrtare që kanë të bëjnë me veprimet të cilat paraqiten ose janë në kundërshtim me legjislacionin Doganor në fuqi në territorin e shtetit të Palës Kontraktuese në kërkim. Ajo duhet të komunikojë rezultatet e këtij hetimi në vëmendje të Administratës së Doganës kërkuese pa ndonjë vonese.
2. Hetime të tilla duhet të kryhen në legjislacionin në fuqi në territorin e shtetit të Palës Kontraktuese në kërkim. Administrata e Doganës në kërkim duhet të vazhdojë sikur të ishte duke vepruar në emër të vet.
3. Me kërkesë, Administrata e Doganës kërkuese mund, në raste specifike, me pëlqim të Administratës së Doganës së palës tjetër Kontraktuese, të lejoj zyrtarët e Administratës kërkuese se Doganës të jenë prezent në territorin e Shtetit të Palës kontaktuese kërkuese, duke përfshirë edhe prezencën e zyrtarit hetues, kur zyrtarët e tij janë duke hetuar shkeljet kundër legjislacionit Doganor të Palës kërkuese Kontraktuese.
4. Një zyrtar i Administratës Doganore të Palës kërkuese Kontraktuese i cili është prezent në territorin e shtetit të Palës kërkuese Kontraktuese në pajtim me Paragrafin 3 duhet të veproje vetëm në kapacitet këshillues dhe nën asnjë kusht nuk duhet të marr pjesë në mënyrë aktive në hetime ose të ushtroj ndonjë fuqi ligjore ose hetuese dhënë zyrtarit të Palës kërkuese Kontraktuese; as nuk duhet të takohet me njerëz të cilët merren në pyetje po ashtu as të marr pjesë në aktivitete hetuese.
5. Kur, në kushte të siguruara nga kjo Marrëveshje, zyrtarët e Administratës së Doganës të njëres palë kontraktuese janë prezent në territorin e Shtetit të Palës tjetër Kontraktuese, ata duhet që gjatë gjithë kohës të jenë të aftë të furnizohen me prova të kapacitetit të zyrtarit të tyre. Ata nuk duhet të veshin uniforme e as të mbajnë armë.

PËRDORIMI I INFORMATAVE DHE BESUESHMËRIA

NENI 12

1. Informacione dhe komunikata tjera të pranuar nën këtë marrëveshje mund të përdoren gjatë procedurave juridike, hetimore dhe administrative. Ato nuk duhet të përdoren për qëllime tjera nga këto të specifikuar në këtë Marrëveshje. Ato mund të përdoren për qëllime tjera të jashtëzakonshme me miratim paraprak të Administratës së Doganës e cila i ka furnizuar me to dhe është subjekt i ndonjë kushti ose frenimi që mund të imponohet.
2. Administrata e Doganës e Palëve Kontraktuese mund, në pajtim me qëllimet dhe brenda fushëveprimit të kësaj marrëveshje, në të dhënat e evidencave, raporteve dhe dëshmime, dhe në procedurat e sjella para gjykatave, përdorin si prove informatat dhe dokumentet e marra në përputhje me këtë Marrëveshje.
3. Çdo kërkesë e bërë dhe informacion i dërguar në çfarëdo forme në vijim të kësaj Marrëveshje duhet të jetë e natyrës së besueshme. Ajo duhet të mbahet sekret mbuluar nga obligimet e sekretit zyrtar dhe duhet të gëzojë mbrojtje të gjërë për të njëjtat lloje të informatave dhe dokumenteve nën legjislacionin në fuqi në Palët Kontraktuese në kërkim.
4. Kur shkëmbehen të dhënat personale në pajtim të kësaj Marrëveshje, Palët Kontraktuese duhet të sigurojnë një standard për mbrojtjen e të dhënave dhe ato të jenë së paku ekuivalente me atë rezultat nga implementimi i parimeve në Shtojcën e kësaj Marrëveshje, e cila është pjesë integrale e kësaj marrëveshje.

KONTROLLIMET E PËRBASHKËTA

NENI 13

Administrata e Doganës mund të krijojë dhe drejtojë kontrole të përbashkëta të mallrave, pasagjereve dhe mjeteve të transportit jashtë territorit të Shtetit të tyre, d.m.th në territorin e Shtetit të palës tjetër Kontraktuese, në mënyrë të përcaktuar në Marrëveshje në mes të dy palëve Kontraktuese. Ekzekutimi i kontrolleve të përbashkëta doganore duhet të deklarohet në mënyrë ligjore si marrëveshje vlefshme bilaterale.

EKSPERTËT DHE DËSHMITARËT

NENI 14

1. Sipas kërkesës së Administratës së Doganës së njëres Palë Kontraktuese, Administrata e Doganës së palës tjetër mund të autorizojë zyrtarët e vet, me miratimin e tyre, të paraqiten si ekspert ose dëshmitarë në procedurat administrative dhe juridike që kanë të bëjnë me veprat penale në territorin e Shtetit të palës tjetër Kontraktuese. Këta Zyrtarë do të sjellin evidenca që kanë të bëjnë me faktet e vërtetuara në rrjedhjen e detyrave të tyre. Ata duhet të përmbajnë dosje, dokumente ose materiale tjera ose edhe kopje të vërtetuara për rate çështje, që mund të merret parasysht si e nevojshme për procedura të mëtutjeshme.
2. Administrata e Doganës e Palës Kontraktuese në kërkim ka për detyrë të marrë të gjitha masat e nevojshme për mbrojtje të sigurisë personale nga zyrtarët gjatë qëndrimit të tyre në Shtetin e tij, nën Paragrafin (1) të këtij neni. Transporti dhe shpenzimet ditore të këtyre zyrtarëve duhet të mbulojnë nga Administrata e Doganës Palëve Kontraktuese në kërkim.
3. Kërkesa për paraqitje duhet të bëhet në mënyrë të qartë të tregojë, në çfarë raste dhe në çfarë kapaciteti pritet që zyrtari të paraqitet.
4. Zyrtari që kërkohet të paraqitet si dëshmitarë ose ekspert ka privilegjin të refuzojë në dhënien e evidencave ose qëndrimeve, nëse ai i jepet e drejta ose obligohet të bëjë atë nga virtytet e legjislacionit kombëtar të Palëve Kontraktuese në kërkim ose Palës kontraktuese kërkuese.
5. Kërkesa për paraqitje të zyrtarëve si eksperte ose dëshmitarë duhet të bëhet në pajtim me legjislacionin në fuqi në territoret e Shteteve të Palëve Kontraktuese.

PËRJASHTIMET NGA NDIHMESAT

NENI 15

1. Nëse Administrata e Doganës në kërkim konsideron se ndihma do mund të jetë i dëmshëm për sovranitetin, sigurinë ose ndonjë interes të shtetit të vet, ose do mund të zbulonte sektoret komerciale ose të shkel sekretet profesionale, ose do mund të jetë në kundërshtim me parimet themelore të sistemit ligjor vendor, ajo do refuzonte të sigurojë ndihmë nën këtë marrëveshje, ose siguron atë pjesërisht ose jep ndihmë në kushte dhe kërkesa të caktuara.
2. Nëse ndihma refuzohet, duhet të njoftohet arsyeja e refuzimit në formë të shkruar tek Administratat Doganore që ka bërë kërkesën pa ndonjë vonesë.

NDIHMA TEKNIKE

NENI 16

Administrata e Doganës, nga një marrëveshje e përbashkët, duhet të siguroj njëra tjetrën me ndihmë teknike, në lidhje me, ndër të tjera:

- a) Shkëmbimin e Informacioneve dhe Informatave për përdorimin e pajisjeve teknike për kontrollim;
- b) Trajnimin e zyrtarëve Doganor;
- c) Shkëmbimin e eksperteve për çështje doganore;
- d) Shkëmbimin e informatave specifike dhe teknike që kanë të bëjnë me zbatim efektiv të legjislacionit të Doganës.

SHPENZIMET

NENI 17

1. Palët duhet të heqin dorë nga çdo pagesë e shpenzimeve që cilat i hasin në implementimin e kësaj Marrëveshje, në përjashtim të shpenzimeve që kanë të bëjnë me ekspertet dhe dëshmitarët, dhe shpenzimet e përkthyesve me shkrim dhe atyre gojor jashtë atyre që janë punonjës të qeverisë.
2. Nëse shpenzimet e natyrës substanciale dhe të jashtëzakonshme janë ose do të kërkohen për ekzekutimin e kërkesës, Administrata e Doganës duhet të konsultohet në përzgjedhjen e termeve dhe kushteve nën të cilat do të ekzekutohet kërkesa, gjithashtu mënyra në të cilën duhet të bëhen pagesat.
3. Shpenzimet që ndodhin gjatë implementimit se Nenit 16 të kësaj Marrëveshje duhet të jetë subjekt i negociatave shtesë në mes të Administratës Doganore.

IMPLEMENTIMI

NENI 18

1. Implementimi i kësaj Marrëveshje duhet të dorëzohet tek Administratat e Doganës. Këto Administrata duhet të pajtohen në mënyrë reciproke me marrëveshje në detaje për atë qëllim, duke marr parasysh legjislacionin në fuqi në

fushën për mbrojtjen e të dhënave në territorin Shtetëror e secilës Palë Kontraktuese.

2. Administratat e Doganës mund gjithashtu të merren vesh për përforcimin e shërbimeve që pritet të behet me një komunikim direkt me njeri tjetrin.
3. Debatet dhe konfliktet për të cilat nuk është gjetur asnjë zgjidhje në nivel të Administratës së Doganës duhet të caktohet nëpërmjet mënyrës diplomatike.

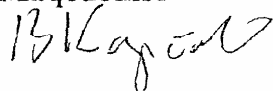
HYRJA NE FUQI DHE PËRFUNDIMI

NENI 19

1. Kjo marrëveshje dot të hyjë në fuqi në ditën e trembëdhjetë pas ditës në të cilën palët Kontraktuese shkëmbejnë njoftimet duke informuar njeri tjetrit nëpërmjet rrugëve diplomatike që procedurat e nevojshme kombëtare janë kompletuar për hyrjen në fuqi të kësaj marrëveshje.
2. Kjo marrëveshje duhet të mbetet në fuqi për kohëzgjatje të pakufizuar. Duhet të përfundojë tre muaj nga data në të cilën Pala kontraktuese duhet të jap njoftim me shkrim nëpërmjet rrugëve diplomatike për kërkesën e përfundimit të kësaj Marrëveshje të Palës tjetër kontraktuese. Procedurat e mëtutjeshme në kohën e përfundimit të marrëveshjes duhet megjithatë të kompletohen në përputhje me dispozitat e kësaj marrëveshje.
3. Kjo marrëveshje mund të ndryshohet në bazë të marrëveshjes së përbashkët të Palëve Kontraktuese. Ndryshimet duhet të bëhen me shkrim.

Përfunduar në ШКУР më 11.02.2011 në dy kopje, në gjuhët Maqedone, Shqipe dhe Angleze, të gjitha tekstet të mirëfillta në mënyrë të barabartë. Në rast të divergjencës së interpretimit, duhet të mbizotëroj gjuha angleze.

Për Qeverinë e Republikës së
Maqedonisë

Për Qeverinë e Republikës
së Kosovës

SHTOJCA

Dispozitat që kanë të bëjnë me transferimin e të dhënave personale dhe që përcillen nga Administratat Doganore të Palëve Kontraktuese

1. Administrata e Doganës mund të përdorë të dhënat e pranuar personale vetëm për qëllime dhe duke i nënshtuar kushteve të formuara nga Administrata e Doganës e cila i posedon këto të dhëna. Të dhëna të tilla mund të pasohen tek autoritetet tjera vetëm nëse janë pjesë e një miratimi paraprak të Administratës së Doganës.
2. Sipas kërkesës, Administrata Doganore e pranimi duhet të informojë Administratën Doganore për furnizimin me të dhënat e përdorimit të këtyre të dhënave dhe rezultatet e atij përdorimi.
3. Administrata e Doganës është përgjegjëse për vlefshmërinë e të dhënave të cilat priten të transferohen. Në rastet e të dhënave të pasakta ose të kufizuara, Administrata doganore kërkuese duhet të njoftohet menjëherë për këtë. Administrata Doganore kërkuese duhet të përmirësojë të dhënat ose ti shkatërroj ato nëse është e nevojshme.
4. Administrata e Doganës duhet të mbajë regjistër për furnizimin dhe pranimin e të dhënave personale.
5. Administrata Doganore duhet të mbrojë të dhënat e pranuar ndaj qasjeve të pa autorizuara, modifikimeve pa miratimin e Administratës Doganore të pranimi të të dhënave.
6. Administrata Doganore e cila posedon të dhënat duhet të caktojë afatin e fundit për fshirjen e të dhënave. Të dhënat personale duhet të fshihen në afatin e fundit të caktuar ose kur nevoja për përdorimin e tyre merr fund.
7. Zbatimi i kësaj Marrëveshje duhet të zë vendin, në çdo rast, në atë mënyrë që procedimi i të dhënave personale është bërë duke respektuar të drejtat dhe liritë fundamentale të personave, duke përfshirë intimitetin dhe identitetin e tyre, siç ruhen në legjislacionin kombëtar të Shteteve të Palëve Kontraktuese.

A G R E E M E N T
B E T W E E N
T H E G O V E R N M E N T O F T H E R E P U B L I C O F M A C E D O N J A
A N D
T H E G O V E R N M E N T O F T H E R E P U B L I C O F K O S O V O
O N C O - O P E R A T I O N A N D M U T U A L A S S I S T A N C E
I N C U S T O M S M A T T E R S

The Government of the Republic of Macedonia and the Government of the Republic of Kosovo hereinafter referred to as the Contracting Parties,

CONSIDERING that offences against customs legislation are prejudicial to the economic, commercial, financial, social and cultural interests of their respective States;

CONSIDERING the importance of assuring the accurate assessment and collection of customs duties, taxes and other charges and fees on the importation or exportation of goods, as well as the implementation of the provisions on prohibitions, restrictions and control;

CONVINCED that efforts to prevent offences against customs legislation and efforts to ensure accurate collection of import and export duties, taxes and any other charges may be rendered more effective through co-operation between their Customs Administrations;

CONCERNED of the scales and growth tendencies of the illicit traffic of narcotic drugs and psychotropic substances and considering that it constitutes a danger to public health and the society;

Having regard also to the relevant international Conventions encouraging bilateral mutual assistance as well as the Recommendations of the Customs Co-operation Council (World Customs Organization);

have agreed, as follows:

DEFINITIONS

ARTICLE 1

For the purposes of this Agreement:

- a) "Customs legislation" shall mean provisions laid down by law and regulations of both Contracting Parties concerning the importation, exportation, transit of goods or any other customs procedures whether relating to customs duties, taxes or any other charges collected by the Customs Administrations, or to measures of prohibitions, restrictions or control enforced by the Customs Administrations;
- b) "Customs duties and taxes" shall mean customs duties and all other duties, taxes, fees and/or other charges levied and collected in the territories of States of the Contracting Parties in application of customs legislation, in connection with the importation or exportation of goods, but not including fees and charges which are limited in amount to the approximate cost of services rendered;
- c) "Offence" shall mean any violation or attempted violation of customs legislation;
- d) "Information" shall mean any data, whether or not processed or analyzed, and documents, reports and other communications in any format, including electronic, or certified or authenticated copies thereof;
- e) "Personal data" shall mean any data concerning an identified or identifiable natural person;
- f) "Narcotic drugs" shall mean any substance of natural or synthetic, enumerated on the List I and List II of the 1961 Single Convention on Narcotic Drugs;
- g) "Psychotropic substances" shall mean any substance of natural or synthetic, enumerated on the Lists I, II, III and IV of the 1971 UN Convention on Psychotropic Substances;
- h) "Precursors" shall mean controlled chemical substances used in the production of narcotic drugs and psychotropic substances, enumerated in the Lists I and II of the 1988 UN Convention against the Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances;
- i) "Person" shall mean both natural and legal person, unless the context otherwise requires;
- j) "Customs Administration" shall mean in the Republic of Macedonia, Ministry of Finance, Customs Administration of the Republic of Macedonia, and in the Republic of Kosovo, Ministry of Economy and Finance, Kosovo Customs.

SCOPE OF THE AGREEMENT

ARTICLE 2

1. Assistance within the framework of this Agreement by either Customs Administration shall be provided in accordance with the legislation in force in the territory of the State of the requested Contracting Party and within the competence and available resources of the requested Customs Administrations.
2. The Customs Administrations of the Contracting Parties shall co-operate and assist each other in the prevention, investigation and combating of customs offences in accordance with the provisions of the present Agreement. They shall afford each other mutual assistance in undertaking measures in order to facilitate and expedite the movement of passengers and the flow of goods.

SCOPE OF ASSISTANCE

ARTICLE 3

1. The Customs Administrations shall either on request or on their own initiative and in accordance with the provisions set out in this Agreement afford each other all available information mutual assistance:
  - a) in order to ensure the proper application of the customs legislation,
  - b) to ensure the proper assessment of customs duties and taxes,
  - c) to make accurate assessment of the value of goods for customs purposes,
  - d) to determine the tariff classification and the origin of goods,
  - e) in order to prevent, investigate and combat offences against customs legislation.
2. Assistance, as provided within the framework of this Agreement, shall include, but not be limited to information related to:
  - a) enforcement actions that might be useful in preventing offences and, in particular, special means of combating offences;
  - b) new methods used in committing offences;

- c) observations and findings resulting from the successful application of new enforcement aids and techniques; and
- d) techniques and improved methods of processing passengers and cargo.

EXCHANGE OF INFORMATION AND DOCUMENTS

ARTICLE 4

1. Upon the request of the Customs Administration of one Contracting Party, the Customs Administration of the other Contracting Party shall provide the copies of the customs and shipment documents, certified copies thereof if requested, information on actions, carried out or intended, which constitute or appear to constitute an offence against the customs legislation in force in the territory of the State of the requesting Contracting Party.
2. At the request of the Customs Administration of one Contracting Party, the Customs Administration of the other Contracting Party shall communicate information concerning the authenticity of official documents produced in support of a declaration submitted to the Customs Administration of the requesting Contracting Party.

ARTICLE 5

1. The Customs Administrations shall, upon request supply to each other with the following information:
  - a) whether goods, imported into the territory of the State of one of the Contracting Parties have been legally exported from the territory of the State of the other Contracting Party;
  - b) whether goods, exported from the territory of the State of one Contracting Party have been legally imported into the territory of the State of the other Contracting Party;
  - c) information regarding the transportation and shipment of goods, the disposition and destination of such goods, as well as their value and origin.
2. Such information shall also specify the nature of the customs procedure under which the goods have been placed. .

ARTICLE 6

1. If the requested Customs Administration does not have the requested information, it shall take steps to obtain such information, as if it were acting on its own behalf and in accordance with the provisions of the legislation in force in the territory of the State of the requested Contracting Party.
2. If the Customs Administration of the requesting Contracting Party would be unable to comply with a similar request had it been made by the requested Contracting Party, it shall draw attention to that fact in its request. Compliance with such a request shall then be at the discretion of the Customs Administration of the requested Contracting Party.

ARTICLE 7

1. Customs Administrations shall request original information including files and documents only in cases where certified or authenticated copies would be insufficient. Upon the request of one of the Customs Administrations of the States of the Contracting Parties, copies of such files, documents, and other materials shall be appropriately certified.
2. The originals of information, including files and documents, which have been provided shall be returned at the earliest opportunity.
3. The information provided pursuant to this Agreement may be transmitted via any electronic or in a computer based form, unless the requesting Customs Administration specifically requests originals or copies. When computer based information is provided, it shall contain explanations necessary for the interpretation and use of this information.

SPECIAL INSTANCES OF ASSISTANCE

ARTICLE 8

1. The Customs Administrations shall, either on their own initiative or upon request, within the competence and available resources, maintain customs surveillance over:
  - a) persons, known to be, or suspected of contravening customs legislation of the other Contracting Party;
  - b) movements of goods which are reported by the Customs Administration of the other Contracting Party as giving rise to suspected illicit traffic into or from its territory;

- c) goods, known or suspected to be subject of customs offences;
- d) any means of transport and containers known to be, or suspected of being used for committing offences against customs legislation in force in the territory of the State of the other Contracting Party;
- e) places used for storing goods, which may constitute substantial illicit traffic in the territory of the State of the other Contracting Party.

2. Within their competence, the Customs Administrations shall prevent:

- a) the exportation of goods which are known to be or, on reasonable grounds, suspected of being exported into the territory of the State of the other Contracting Party to be used for other purposes than in the legitimate trade between the Contracting Parties;
- b) the exportation of goods the importation of which is forbidden into the territory of the State of the other Contracting Party.

INFORMATION ON ILLICIT TRAFFIC OF SENSITIVE GOODS

ARTICLE 9

1. The Customs Administrations shall, on their own initiative or upon request, provide each other with all relevant information on any action, intended or carried out, which constitute or may constitute an offence against the customs legislation in force in the territory of one of the Contracting Parties, concerning illicit traffic of:
  - a) arms, ammunitions, explosives and nuclear materials;
  - b) movement of sensitive and strategic goods subject to special controls in accordance with the international treaties concerned and the relevant multilateral arrangements and concurring non-proliferation obligations;
  - c) goods subject to high duties, taxes or charges;
  - d) works of art of significant historical, cultural or archaeological value;
  - e) narcotic drugs, psychotropic substances, precursors and poisonous substances, as well as of substances dangerous for the environment and public health;

- f) pirated and counterfeiting goods infringing intellectual property rights.
2. Information received under this Article might be transferred to the relevant governmental departments of the Requested Contracting Party. However, they shall not be transferred to third countries.

COMMUNICATION OF THE REQUESTS

ARTICLE 10

1. Cooperation and assistance laid down in this Agreement shall be rendered by the Customs Administrations of the Contracting Parties. The Customs Administrations shall mutually agree on detailed arrangements for that purpose, taking into consideration the legislation in the field of data protection in force in the territory of the State of each Contracting Party.
2. Requests, pursuant to this Agreement shall be made in a written form. Documents necessary for the execution of such requests shall accompany the request. When required because of the urgency of the situation, oral requests may be accepted, but must be confirmed immediately in writing.
3. Requests under Paragraph 1 of this Article shall include the following information:
  - a) the Customs Administration making the request;
  - b) the measures requested, if any;
  - c) the subject of and reason for the request;
  - d) the laws and other legal acts, referring to the object of the request;
  - e) information on the natural and legal persons involved in the investigation;
  - f) summary of the facts, relevant to the object of the request.
4. Requests shall be submitted in English or in other languages agreed by the Customs Administrations. .
5. For the purposes of this Agreement, the Customs Administrations shall designate the officials responsible for mutual communications and shall exchange a list indicating the names, titles, telephone and fax numbers. They may also arrange for their investigative divisions to be in direct communication with each other.

CUSTOMS INVESTIGATIONS

ARTICLE 11

1. If the Customs Administration of one Contracting Party so requests, the Customs Administration of the other Contracting Party shall initiate official investigation concerning the operations which are or appear to be in contrary to the customs legislation in force in the territory of the State of the requesting Contracting Party. It shall communicate the results of such investigation to the attention of the requesting Customs Administration without delay.
2. Such investigations shall be conducted under the legislation in force in the territory of the State of the requested Contracting Party. The requested Customs Administration shall proceed as if it were acting on its own behalf.
3. Upon request, the requested Customs Administration may, in specific cases, with the consent of the Customs Administration of the other Contracting Party, allow the officials of the requesting Customs Administration to be present on the territory of the State of the requested Contracting Party, including presence during official investigations, when its officials are investigating offences against the customs legislation of the requesting Contracting Party.
4. An official of the Customs Administration of the requesting Contracting Party present on the territory of the State of the requested Contracting Party pursuant to paragraph 3, shall act in an advisory capacity only and shall under no circumstances actively participate in the investigation or exercise any legal or investigative powers granted to officials of the requested Contracting Party; neither shall meet with people being questioned nor take part in any investigative activity.
5. When, in the circumstances provided by this Agreement, officials of the Customs Administration of one Contracting Party are present on the territory of the State of the other Contracting Party, they must at all times be able to furnish proof of their official capacity. They must not wear uniform nor carry arms.

USE OF INFORMATION AND CONFIDENTIALITY

ARTICLE 12

1. Information and other communications received under this Agreement may be used during the administrative, investigative and judicial proceedings. They shall not be used for purposes other than those specified in this Agreement. They may be used for other purposes solely with the prior written consent of the Customs

Administration which has furnished them and subject to any conditions or restrictions it may impose.

2. The Customs Administrations of the Contracting Parties may, in accordance with the purposes and within the scope of this Agreement, in their records of evidence, reports and testimonies, and in proceedings brought before courts, use as evidence information and documents obtained in accordance with this Agreement.
3. Any requests made and information delivered in whatever form pursuant to this Agreement shall be of confidential nature. It shall be kept confidential covered by the obligation of official secrecy and shall enjoy the protection extended to the same kind of information and documents under the legislation in force in the requesting Contracting Party.
4. Where personal data exchanged pursuant to this Agreement the Contracting Parties shall ensure a standard of data protection at least equivalent to that resulting from the implementation of the principles in the Annex to this Agreement, which is an integral part of this Agreement.

JOINT CONTROLS

ARTICLE 13

The Customs Administrations may establish and conduct joint controls of goods, passengers and means of transport outside the territory of their State, i.e. in the territory of the State of the other Contracting Party, in a manner stipulated in an Agreement between the two Contracting Parties. The execution of the joint customs controls shall be laid down in a legally valid bilateral agreement.

EXPERTS AND WITNESSES

ARTICLE 14

1. Upon the request of the Customs Administration of one Contracting Party, the Customs Administration of the other Contracting Party may authorize its officials, with their consent, to appear as experts or witnesses in administrative and judicial proceedings regarding offences prosecuted in the territory of the State of the other Contracting Party. Such officials shall give evidence regarding facts established by them in the course of their duties. They shall provide files, documents or other materials or authenticated copies thereof, as may be considered essential for the proceedings.

2. The Customs Administration of the Requesting Contracting Party is duty bound to take all necessary measures for the protection of the personal security of the officials during their stay in the territory of its State, under Paragraph (1) of this Article. The transport and daily expenses of these officials shall be covered by the Customs Administration of the Requesting Contracting Party.
3. The request for the appearance must clearly indicate, in what case and in what capacity the official is to appear.
4. The official requested to appear as witness or expert has the privilege to refuse to give evidence or a statement, if he is entitled or obliged to do so by virtue of the national legislation of the requested Contracting Party or of the requesting Contracting Party.
5. The request for appearance of officials as experts or witnesses shall be made in accordance with the legislation in force in the territories of the States of the Contracting Parties.

EXCEPTIONS FROM ASSISTANCE

ARTICLE 15

1. If the requested Customs Administration considers that assistance would be prejudicial to the sovereignty, security or any other essential interests of its State, or would disclose an industrial or commercial secrets or infringe the professional secrecy, or would be contrary to the basic principles of its domestic legal system, it may refuse to provide the assistance requested under this Agreement completely, or provide it partially, or provide it subject to certain conditions or requirements.
2. If the assistance is refused, the reason for the refusal shall be notified in a written form to the Requesting Customs Administration without delay.

TECHNICAL ASSISTANCE

ARTICLE 16

The Customs Administrations, by a mutually agreed arrangement, shall provide each other technical assistance, relating to, *inter alia*:

- a) information and experience exchange in the use of technical equipment for control;

- b) training of customs officials;
- c) exchange of experts in customs matters;
- d) exchange of specific, scientific and technical information related to the effective application of customs legislation.

EXPENSES

ARTICLE 17

1. The Parties shall waive all claims for reimbursement of costs incurred in the implementation of this Agreement, with the exception of costs incurred in respect of the experts and witnesses, and costs of interpreters and translators other than government employees.
2. If expenses of a substantial and extraordinary nature are or will be required to execute the request, the Customs Administrations shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed, as well as the manner in which the costs shall be borne.
3. Expenses incurred in the implementation of Article 16 of this Agreement shall be subject to additional negotiations between the Customs Administrations.

IMPLEMENTATION

ARTICLE 18

1. Implementation of this Agreement shall be entrusted to the Customs Administrations. Those Administrations shall mutually agree on detailed arrangements for that purpose, taking into consideration the legislation in the field of data protection in force in the territory of the State of each Contracting Party.
2. The Customs Administrations may also arrange for their enforcement services to be in direct communication with each other.
3. Disputes and conflicts for which no solution on Customs Administrations' level is found shall be settled through diplomatic channels.

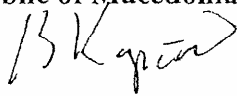
ENTRY INTO FORCE AND TERMINATION

ARTICLE 19

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the day on which the Contracting Parties exchange the notes informing each other through diplomatic channels that the necessary national procedures have been completed for the entry into force of this Agreement.
2. This Agreement shall remain in force for unlimited duration. It shall be terminated three months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice through diplomatic channels of its desire for the termination of this Agreement to the other Contracting Party. Ongoing proceedings at the time of termination shall nonetheless be completed in accordance with the provisions of this Agreement.
3. This Agreement can be amended on the basis on mutual agreement of the Contracting Parties. Amendments shall be done in writing.

Done in Skopje on 11.02.2011 in two copies, in the Macedonian, Albanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Macedonia

For the Government of
the Republic of Kosovo

ANNEX

Provisions regarding the transfer of personal data to be followed by the Customs Administrations of the Contracting Parties

1. The Customs Administrations may use the received personal data only for the purposes and subject to the conditions stated by the Customs Administration providing the data. Such data can be forwarded to other authorities only subject to the preliminary consent of the providing Customs Administration.
2. Upon request, the receiving Customs Administration shall inform the Customs Administration supplying the data of the use made of such data and of the results of that use.
3. The Customs Administration is responsible for the validity of the data to be transferred. In case of incorrect or restricted data, the requesting Customs Administration shall be informed immediately of this. The requesting Customs Administration shall correct the data or destroy it if so requested.
4. The Customs Administration shall keep a register on the supply and receipt of the personal data.
5. The Customs Administration shall protect the received data against unauthorized access, modification without the consent of the Customs Administration providing the data, as well as against unauthorized further transferring.
6. The Customs Administration providing the data shall set a deadline for the deletion of the data. The personal data shall be deleted at the set deadline or when the need for its use ceases to exist.
7. The application of this Agreement shall take place, in any case, in such a way that the processing of personal data is carried out respecting the rights and fundamental freedoms of persons, including their privacy and identity, as safeguarded in the national legislation of the States of the Contracting Parties.

Член 3

Министерството за финансии се определува како надлежен орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на оваа спогодба.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".